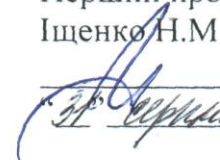


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет економічних наук
Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”




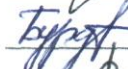


Перший проректор
Іщенко Н.М.

 27 вересня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА

Спеціальність 6.030601 Менеджмент

Розробник	Нетудихата К.Л.	
/Завідувач кафедри розробника	Стоян О.Ю.	
/Завідувач кафедри спеціальності	Стоян О.Ю.	
Гарант освітньої програми	Бурдельна Г.О.	
Декан факультету /директор інституту (до якого відносяться спеціальності)	Філімонова О.Б.	
Начальник НМВ	Потай І.Ю.	

Миколаїв – 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Економічна діагностика	
Галузь знань	0306 Менеджмент і адміністрування	
Спеціальність	6.030601 Менеджмент	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Менеджмент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання		
Навчальний рік	2018-2019 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	8	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	7 кредитів / 210 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30	
	45	
	135	
Відсоток аудиторного навантаження	36	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є надання знань про використання різноманітного методологічного апарату та інструментарію для визначення стану підприємства в ринковому середовищі та опрацювання комплексу заходів, спрямованих на поліпшення цього стану.

Головні **задачі** навчальної дисципліни «Економічна діагностика» полягають у вивченні сутності й особливості поведінки окремих економічних суб'єктів:

- розглядаються особливості виробничо-господарської діяльності вітчизняних підприємств;
- узагальнюються та систематизуються знання в галузі оволодіння навичками здійснення економічної діагностики за різними напрямками для забезпечення ефективного управління підприємством;
- розглядається обґрунтування передумов і факторів, що становлять істотний вплив на внутрішній економічний механізм кожного підприємств.

Передумови вивчення дисципліни. Дисципліна «Економічна діагностика» є логічним продовженням вивчення таких дисциплін, як «Статистика», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Стратегічний менеджмент».

Очікувані результати навчання: поглиблення знань студентів в галузі економіки та управління економічними процесами; розвиток аналітичних здібностей; формування практичних навичок управління; формування у студентів сучасного економічного мислення..

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- ключові поняття, види і зміст економічної діагностики;
- методи управлінської, фінансової діагностики та діагностики виробничого потенціалу підприємства;
- особливості організації і техніки оцінки ринкової вартості підприємства та діагностики його майна відповідно до норм чинного законодавства;
- конкурентоспроможність підприємства і його продукції на ринку;
- відстеження ступеня ефективності систем економічної безпеки та корпоративної культури.

має вміти:

- вільно оперувати економічними поняттями дисципліни;
- самостійно виконувати техніко-економічні розрахунки, які пов'язані з аналізом та обґрунтуванням раціональних та ефективних рішень.

Програмні компетенції та результати навчання

Компетентності	Результати навчання
Здатність збирати та обробляти первинну інформацію, виявляти загальні тенденції розвитку організації	<p>Уміння здійснювати моніторинг показників діяльності організації.</p> <p>Здатність використовувати сучасні управлінські технології для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Навики застосовувати методики збору, накопичення та обробки інформації з використанням інформаційних технологій.</p> <p>Уміння використовувати сучасні інформаційні технології та інформаційні системи.</p>
Здатність оцінювати вплив макроекономічного середовища на функціонування організацій та органів влади	<p>Уміння застосовувати інструментарій для оцінки факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.</p> <p>Навики створювати та аналізувати базу даних щодо впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища організацій.</p> <p>Здатність аналізувати взаємозв'язки між факторами внутрішнього та зовнішнього середовища.</p>
Здатність оцінювати результати фінансово-економічної діяльності	<p>Уміння аналізувати фінансову та статистичну звітність з використанням комп'ютерних технологій.</p> <p>Здатність аналізувати динаміку і структуру економічних показників діяльності організації, руху грошових потоків.</p> <p>Уміння здійснювати контроль фінансових розрахунків організації.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
	Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективного функціонування і розвитку підприємства в конкурентному середовищі			
1	Предмет, метод, сутність та завдання економічної діагностики.	2	4	12
2	Діагностика конкурентного середовища підприємства.	4	4	12
3	Оцінка стратегічного протистояння.	2	4	12
4	Діагностика конкурентноздатності підприємства.	4	4	12
5	Діагностика конкурентноздатності продукції.	2	4	12
6	Діагностика майна, ринкова ціна підприємства	2	2	12
	Змістовний модуль 2. Діагностика потенціалу підприємства та оцінка його стану			
7	Управлінська діагностика.	2	2	12
8	Діагностика виробничого потенціалу підприємства.	2	4	12
9	Фінансова діагностика.	4	4	12
10	Діагностика економічної безпеки підприємства.	4	4	12
11	Діагностика економічної культури підприємства.	2	5	15
	Всього за курсом	30	45	135

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Предмет, метод, сутність та завдання економічної діагностики 1.1. Економічна діагностика: сутність, класифікація за ознаками 1.2. Інструментарій економічної діагностики 1.3. Предмет і завдання навчальної дисципліни.
2.1	Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства (Лекція 1) 2.1. Конкурентне середовище підприємства: умови його формування та чинники впливу 2.2. Методика діагностики конкурентного середовища
2.2	Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства (Лекція 2) 2.3. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку. 2.4. Аналіз інформації про конкурентів. 2.5. Побудова матриці БКГ для підприємства.
3	Тема 3. Оцінка стратегічного протистояння підприємств-конкурентів 3.1. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку 3.2. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції
4.1	Тема 4. Діагностика конкурентноздатності підприємства (Лекція 1) 4.1. Складові конкурентноздатності підприємства 4.2. SWOT - аналіз підприємства 4.3. Підходи до оцінки конкурентноздатності підприємства
4.2	Тема 4. Діагностика конкурентноздатності підприємства (Лекція 2) 4.4. Аналітична оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку. 4.5. Графічна оцінка конкурентоспроможності підприємства та її інтерпретація. 4.6. Формування іміджу підприємства
5	Тема 5. Діагностика конкурентноздатності продукції 5.1. Конкурентноздатність продукції 5.2. Інструментарій оцінки конкурентноздатності продукції підприємства
6	Тема 6. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства 6.1. Вартість господарюючого суб'єкта: концепції природи вартості, предмет; мета та принципи оцінки 6.2. Підготовка інформації, що використовується при оцінці вартості підприємства. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства 6.3. Процедури й методи оцінки 6.4. Коригування вартості
7	Тема 7. Управлінська діагностика 7.1. Цілі, принципи й методи управлінського аналізу

	<p>7.2. Визначення стратегічних ресурсів підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємства</p> <p>7.3. Існуючі підходи до визначення структури управлінського аналізу</p>
8	<p>Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу підприємства</p> <p>8.1. Сутність, основні характеристики та складові виробничого потенціалу підприємства</p> <p>8.2. Оцінка стану і використання виробничого потенціалу</p>
9.1	<p>Тема 9. Фінансова діагностика (Лекція 1)</p> <p>9.1. Фінансова діагностика: основні положення, об'єкти та суб'єкти аналізу, інструментарій фінансової діагностики</p> <p>9.2. Діагностика підприємства за допомогою балансу та звіту про фінансові результати</p> <p>9.3. Діагностика підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів</p>
9.2	<p>Тема 9. Фінансова діагностика (Лекція 2)</p> <p>9.4. Діагностика платоспроможності.</p> <p>9.5. Діагностика фінансової стійкості.</p> <p>9.6. Діагностика ділової активності.</p> <p>9.7. Діагностика ефективності.</p>
10.1	<p>Тема 10. Діагностика економічної безпеки підприємства (Лекція 1)</p> <p>10.1. Характеристика економічної безпеки підприємства</p> <p>10.2. Інструментарій оцінки рівня економічної безпеки підприємства</p> <p>10.3. Механізми забезпечення належної економічної безпеки підприємства</p>
10.2	<p>Тема 10. Діагностика економічної безпеки підприємства (Лекція 2)</p> <p>10.4. Застосування інтегральних моделей оцінки ймовірності банкрутства.</p> <p>10.5. Прогнозування банкрутства за У. Бівером.</p> <p>10.6. Виявлення симптомів та ознак кризових ситуацій.</p> <p>10.7. Використання моделі фінансових потоків.</p>
11	<p>Тема 11. Діагностика економічної культури підприємства</p> <p>11.1. Сутність та елементи організаційної культури</p> <p>11.2. Моделі й типи організаційної культури</p> <p>11.3. Інструментарій оцінки організаційної культури</p>

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

Студент на основі внутрішніх та публічних даних підприємства, проводить економічну діагностику і робить висновки. Розрахунки мають бути підкріплені висновками локальними та загальними. Студент обирає кожне своє підприємство.

№	План семінарського заняття
1.	Тема 1. Предмет, метод, сутність та завдання економічної діагностики. Формування структурно-логічної схеми економічної діагностики підприємства. Ознайомлення із системою показників.
2.	Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства. Вибір і оцінка стратегічної позиції підприємства на ринку. Оцінка привабливості стратегічних зон господарювання підприємства на ринку. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку. Аналіз інформації про конкурентів. Побудова матриці БКГ для підприємства. Експертна оцінка.
3	Тема 3. Оцінка стратегічного протистояння. Застосування SWOT- аналізу в діагностиці протистояння підприємств-конкурентів на досліджуваному ринку. Застосування PIMS- аналізу для визначення конкурентної стратегії підприємства на ринку. Формування конкурентної стратегії. Проведення сегментного та асортиментного позиціонування. Експертна оцінка.
4	Тема 4. Діагностика конкурентоздатності підприємства. Аналітична оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку. Графічна оцінка конкурентоспроможності підприємства та її інтерпретація. Формування іміджу підприємства. Експертна оцінка.
5	Тема 5. Діагностика конкурентоздатності продукції. Побудова карти стратегічних груп. Застосування методів діагностики конкурентоспроможності товару. Використання м матриці Нільсена, концепції життєвого циклу товару, матриці GE/McKinsey. Напрямки підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства. Експертна оцінка.
6	Тема 6. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства Оцінка земельної ділянки та будівель. Оцінка машин і обладнання. Оцінка нематеріальних активів. Оцінка знаків для товарів та послуг. Оцінка комп'ютерних програм. Визначення ринкової ціни підприємства. Експертна оцінка.
7	Управлінська діагностика. Діагностика антикризового управління підприємством.. Оцінка зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на кризову ситуацію на підприємстві. Експертна оцінка.
8	Діагностика виробничого потенціалу підприємства. Діагностика виробничої програми підприємства. Оцінка ефективності виробничого потенціалу підприємства. Обґрунтування виробничої програми виробничою потужністю. Оцінка вартості виробничої програми

	підприємства. Експертна оцінка.
9	Фінансова діагностика. Експрес-аналіз балансу і звіту про фінансові результати. Діагностика платоспроможності. Діагностика фінансової стійкості. Діагностика ділової активності. Діагностика ефективності. Застосування рівняння Du Pont. Експертна оцінка.
10	Діагностика економічної безпеки підприємства. Діагностика неплатоспроможності та схильності до банкрутства. Застосування інтегральних моделей оцінки ймовірності банкрутства: Z-рахунок Є. Альтмана, модель Г. Спрінгейта, модель Міністерства фінансів України, моделі аналізу коефіцієнтів. Прогнозування банкрутства за У. Бівером. Виявлення симптомів та ознак кризових ситуацій за Аргенті. Використання моделі фінансових потоків. Експертна оцінка.
11	Діагностика економічної культури підприємства. Діагностика економічної культури із застосуванням інтерв'ю, анкетування, методу нагляду, методу інтроспекції. Використання соціометричних методик. Експертна оцінка.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Картою самостійної роботи дисципліни на денній формі навчання передбачено 135 годин на самостійну роботу, зокрема 66 годин на підготовку до семінарських занять, 30 годин на підготовку питань для самостійного опрацювання, 39 годин на підготовку до виконання 2 підсумкових модульних (контрольних) робіт.

Кожне практичне заняття присвячено певній темі курсу. Головною метою підготовки та виконання яких є закріплення на практиці теоретичних знань, отриманих під час лекцій.

Відпрацьовуючи матеріал лекцій, студент зобов'язаний відмітити в конспекті твердження, визначення, висновки, зміст або обґрунтованість яких йому незрозумілі, та звернутися до рекомендованої літератури за роз'ясненнями. При відпрацюванні лекцій необхідно звернути увагу на **питання для самоконтролю**, відповіді на яких мають знайти студенти під час опрацювання конспекту та рекомендованої літератури. Якщо рекомендована література не містить необхідних пояснень, необхідно звернутися до викладача з питанням на практичному занятті або в час, що виділений для індивідуальних консультацій з викладачем. Якщо задане питання, що має часткове значення або слабо пов'язане з темою, що обговорюється, викладач має право призначити студенту індивідуальну консультацію в межах часу, що встановлюється діючим навчальним планом.

Крім того передбачено підготовку питань для самостійного опрацювання, які студент вивчає і конспектує.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Економічна діагностика та економічний аналіз: спільні риси та відмінності
2. Завдання та принципи діагностики фінансово-економічної діяльності.
3. Методи та система показників економічної діагностики.
4. Інформаційна база економічної діагностики.
5. Поняття та види конкурентоспроможності.
6. Параметри та умови, які забезпечують конкурентоспроможність персоналу, підприємства, продукції.
7. Підходи до формулювання конкуренції.
8. Діагностування сили конкуренції при різних формах конкурентного ринку.
9. Зміст конкурентної і галузевої діагностики.
10. Аналіз конкурентних сил, що діють на фірму.
11. Оцінка конкурентних позицій і можливих дій компаній, що суперничають.
12. Визначення ключових факторів конкурентного успіху.
13. Конкурентоздатність підприємства.
14. Методика оцінки конкурентоздатності підприємства.
15. Розвиток системи оцінки майна підприємства.
16. Етапи розвитку оцінки будівель і споруд.

17. Балансовий метод оцінки майна.
18. Методика балансового методу оцінки вартості заміщення.
19. Методика оцінки ринкової вартості майна..
20. Оцінка майна методом оцінки майбутнього чистого грошового потоку.
21. Оцінка майна методом регресивного моделювання та експертним методом.
22. Діагностичний аналіз структури майна.
23. Діагностичний аналіз оборотних активів та ефективності їх використання.
24. Аналіз взаємозв'язку активів і пасивів.
25. Аналіз обсягу реалізації.
26. Дослідження впливу рівня і структури витрат на виробництво та реалізацію продукції
27. Вплив трудових показників на витрати підприємства.
28. Діагностика забезпечення трудовими ресурсами.
29. Діагностика забезпеченості основними засобами та ефективності їх використання.
30. Діагностика забезпеченості підприємства сировою та матеріалами.
31. Проблеми оцінки економічної безпеки.
32. Внутрішні виробничі складові економічної безпеки.
33. Позавиробничі складові економічної безпеки.
34. Побудова схеми областей економічної безпеки.
35. Методи визначення ймовірності банкрутства підприємства.
36. Інтегральна бальна оцінка фінансової стійкості.
37. Види моделей Альтмана, позитивні та негативні характеристики.
38. Аналіз ліквідності балансу.
39. Міжнародні підходи до розрахунку показників, що характеризують ліквідність
40. Підходи до розв'язання задач кількісної оцінки фінансової стійкості.
41. Коефіцієнти капіталізації.
42. Коефіцієнти покриття.
43. Аналіз типу фінансової стійкості за джерелами фінансування матеріальних активів.
44. Класифікація грошових коштів.
45. Залежність якості управління підприємства від структури грошових коштів.
46. Оцінка суми і рівня залишку середнього розміру грошових ресурсів.
47. Діагностичний аналіз взаємозв'язку прибутку і руху коштів.
48. Аналіз формування прибутку .
49. Факторний аналіз прибутку.
50. Види рентабельності.
51. Факторний аналіз рентабельності.
52. Аналіз показників ділової активності.
53. Факторний аналіз тривалості операційного циклу.

54. Порівняння визначення коефіцієнтів фінансової стійкості згідно положення про аналіз фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації та згідно міжнародних підходів.

55. Порівняння визначення коефіцієнтів рентабельності згідно положення про аналіз фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації та згідно міжнародних підходів.

56. Теоретичні та методологічні засади діагностичного аналізу системи управління.

57. Діагностичний аналіз системи планування та її компонентів.

58. Діагностичний аналіз функціональної і організаційної структури.

59. Аналіз ефективності керівництва.

60. Економічна культура. Підходи до визначення корпоративної і організаційної культури.

61. Діагностичний аналіз ієрархії організаційної культури.

62. Характеристики, які визначають організаційну культуру.

63. Діагностика типу організаційної культури.

Протягом семестру передбачено підготовку 2 підсумкових (модульних) контрольних робіт. Письмові самостійні роботи виконуються студентами в аудиторії під час практичних занять. Роботи містять декілька варіантів, що унеможливорює повне дублювання робіт студентів, списування тощо.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Для більш якісного викладання лекційного матеріалу та зручного проведення семінарських занять аудиторії мають бути забезпечені мультимедійним обладнанням, для передачі різних форм інформації (текстової, графічної, аудіо- і відеоформ).

Освітній процес забезпечено Audit Expert – аналітичною системою діагностики, оцінки та моніторингу фінансово-економічного стану одного або групи підприємств на основі даних фінансової і управлінської, в тому числі консолідованої звітності.

5. Підсумковий контроль

Перелік питань до іспиту:

1. Основні поняття економічної діагностики та економічного аналізу.
2. Аналіз організаційної підсистеми.
3. Аналіз економічної підсистеми.
4. Мікроекономічний, ретроспективний та перспективний аналізи.
5. Методи діагностики.
6. Предмет, об'єкт, завдання та методологія економічної діагностики.
7. Структурно-логічна схема.
8. Порівняння змісту економічної діагностики та економічного аналізу.
9. Зміст діагностичних процесів в галузі оцінювання конкурентного середовища підприємства.
 10. Система показників оцінки конкурентного середовища підприємства.
 11. Вибір і оцінка стратегічної позиції підприємства на ринку.
 12. Оцінка привабливості стратегічних зон господарювання підприємства на ринку.
 13. Оцінка конкурентного статусу підприємства на ринку.
 14. Особливості управління портфелем стратегічних зон господарювання підприємства на ринку.
 15. Джерела збору інформації про конкурентів.
 16. Аналіз інформації про конкурентів.
 17. Матриця БКГ для підприємства.
 18. Особливості формування стратегічної позиції підприємства в конкурентному середовищі.
 19. Застосування SWOT- аналізу в діагностиці протистояння підприємств-конкурентів на досліджуваному ринку.
 20. Особливості PIMS- аналізу для визначення конкурентної стратегії підприємства на ринку.
 21. Операційна ефективність і стратегія.
 22. Конкурентна стратегія.
 23. Основні риси сегментного позиціонування.
 24. Основні риси асортиментного позиціонування.
 25. Причини виникнення компромісів.
 26. Поняття конкурентоспроможності підприємства.
 27. Фактори впливу на конкурентоспроможність підприємства.
 28. Аналітична оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку.
 29. Графічна оцінка конкурентоспроможності підприємства та її інтерпретація.
 30. Ієрархічна структура формування маркетингового механізму управління економікою за показником конкурентоспроможності.
 31. Концепція формування іміджу підприємства. Методи іміджмейкінгу.

32. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства.
33. Фактори впливу на конкурентоспроможність продукції підприємства.
34. Методологічні засади оцінки конкурентоспроможності продукції.
35. Компенсаційна і не компенсаційна оцінки конкурентоспроможності продукції.
36. Напрямки підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.
37. Рівні товару.
38. Систематизація факторів впливу на конкурентоспроможність продукції підприємства.
39. Проблема підвищення конкурентоспроможності.
40. Поняття оцінки майна підприємства. Професійна оціночна діяльність в Україні.
41. Підходи та методи оцінки майна підприємства.
42. Оцінка земельної ділянки та будівель.
43. Оцінка машин і обладнання.
44. Оцінка нематеріальних активів.
45. Методи оцінки знаків для товарів та послуг.
46. Методи оцінки комп'ютерних програм.
47. Ринкова ціна підприємства.
48. Основи управлінської діагностики на підприємстві.
49. Ефективна модель управління підприємством на засадах маркетингу.
50. Діагностика антикризового управління підприємством.
51. Основні функції управління.
52. Функціонально-регіональна модель управління підприємством.
53. Стадії кризи.
54. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на кризову ситуацію на підприємстві.
55. Сутність, зміст та складові елементи виробничого потенціалу підприємства.
56. Діагностика виробничої програми підприємства.
57. Ресурсне обґрунтування виробничо-господарської діяльності підприємства.
58. Оцінка ефективності виробничого потенціалу підприємства.
59. Порядок розроблення виробничої програми підприємства.
60. Баланс робочого часу.
61. Обґрунтування виробничої програми виробничою потужністю.
62. Оцінка вартості виробничої програми підприємства.
63. Поняття фінансової діагностики.
64. Методи фінансової діагностики.
65. Структура балансу підприємства.
66. Експрес-аналіз балансу і звіту про фінансові результати.
67. Діагностика платоспроможності. Показники платоспроможності підприємства та їх економічний зміст.

68. Діагностика фінансової стійкості. Економічний зміст показників фінансової стійкості.

69. Діагностика ділової активності. Економічний зміст показників ділової активності.

70. Діагностика ефективності. Показники рентабельності.

71. Рівняння Du Pont та його економічний зміст.

72. Сутність економічної безпеки підприємства.

73. Банкрутство, як комплекс ознак порушення умов економічної безпеки підприємства.

74. Ризики при здійсненні підприємницької діяльності.

75. Діагностика неплатоспроможності та схильності до банкрутства.

76. Інтегральні моделі оцінки ймовірності банкрутства. Z-рахунок Є. Альтмана. Модель Г. Спрінгейта.

77. Прогнозування банкрутства за У. Бівером.

78. Ознаки поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності.

79. Моделі формалізованих критеріїв.

80. Симптоми та ознаки кризових ситуацій за Аргенті.

81. Моделі фінансових потоків.

82. Вимоги до планів санації та реструктуризації боржника.

83. Передумови становлення економічної культури на підприємстві.

84. Аналіз факторів впливу на формування економічної культури.

85. Оцінка економічної культури підприємства. З

86. Значення відмінностей національних культур в управлінні підприємством.

87. Фактори, що сприяють та гальмують розвиток ефективної економічної культури на підприємстві.

88. Характеристика національних стереотипів.

89. Аналіз ефективності економічної культури підприємства.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Вид робіт	Максимальна кількість балів
1. Підготовка до семінарських занять за лекційним матеріалом та виконання розрахункових завдань на семінарських заняттях (22 семінарських заняття *2 бала)	44
2. Підготовка питань для самостійного опрацювання (2 питання*2 бал)	4
3. Підготовка до виконання 2 модульних (контрольних) робіт (2 роботи*6 балів)	12
Іспит	40
Загалом	100

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є знання, уміння та навички, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Оцінювання роботи студентів протягом семестру здійснюється відповідно до «Положення про систему рейтингової оцінки ЧНУ імені Петра Могили» під час проведення заходів поточного та підсумкового контролю за рівнем засвоєння ними знань з дисципліни, що викладається. Механізми поточного і підсумкового контролю працюють у напрямках створення необхідної мотивації:

- поточний контроль створює мотив до постійної систематичної самостійної творчої праці,
- вихідний контроль створює стимули до отримання знань, формує відповідальність за кінцевий результат.

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних заняттях та самостійну роботу.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у таких формах:

1. Оцінювання знань студента під час семінарських занять.
2. Підготовка питань для самостійного опрацювання.
3. Проведення поточного модульного контролю.
4. Проведення іспиту.

Оцінювання знань студентів під час семінарських, практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу навчальної дисципліни; відвідування занять;
- в) рівень підготовки до семінарських занять;
- б) володіння знань предметної області при проведенні відповідних розрахунків.

При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Оцінювання знань студента під час семінарських занять

Студент на основі внутрішніх та публічних даних підприємства, проводить економічну діагностику і робить висновки. Розрахунки мають бути підкріплені висновками локальними та загальними.

Студент обирає кожне своє підприємство. Кожне семінарське заняття оцінюється у 2 бали.

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу.

Критерії поточної оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання	Критерії оцінки
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, якісно виконує розрахункові завдання на семінарських заняттях, всебічно розкриває тенденції і проблеми, що існують на підприємстві, обґрунтовано надає рекомендації.
1	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст, виконує розрахункові завдання на семінарських заняттях, розкриває тенденції і проблеми, що існують на підприємстві, надає рекомендації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту практичних завдань, не може провести розрахунки.

Проведення поточного модульного контролю. Модульні контрольні роботи виконуються самостійно кожним студентом на протязі семестру. Вибір варіантів здійснюється вибірково. Робота повинна виконуватися письмово протягом відведеного терміну та подається на перевірку викладачеві.

Кожна модульна контрольна робота оцінюється у 6 балів. За вірну відповідь на 1 питання студенту нараховується 2 бали..

Критерії поточної модульної оцінки знань студентів.

Виконання письмового завдання	Критерії оцінки
6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.
5	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному

	розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3-4	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Приклад модульної контрольної роботи № 1

1. Визначення пріоритетних конкурентів на ринку
2. Конкурентне середовище підприємства за М. Потером та його оцінка..
3. Обчислити коефіцієнт безпеки операційної діяльності підприємства на основі наведених нижче показників: постійні витрати підприємства протягом року – 230000 грн. змінні витрати на весь обсяг продукції протягом року – 500000 грн. ціна одиниці продукції-250 грн./од. виручка від реалізації продукції протягом року – 820500 грн.

Проведення підсумкового контролю знань. Результатом вивчення дисципліни виступає іспит. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного модульного контролю знань, Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 60 балів. На іспит відповідно відводиться максимальна кількість балів - 40 балів.

Іспитовий білет складається з двох теоретичних завдань та одного практичного (розв'язання задачі). За кожен правильну відповідь за теоретичним завданням студент отримує 10 балів. За правильне розв'язання задачі – 20 балів.

Приклад білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр
Напрямок підготовки: 6.030601 Менеджмент;
Семестр: 8
Навчальна дисципліна: Економічна діагностика

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Економічна діагностика: сутність, класифікація за ознаками.
2. Зміст діагностичних процесів в галузі оцінювання конкурентного середовища підприємства.

3. На основі даних про конкурентне протистояння підприємств, наведених в таблиці заповнити матрицю конкурентного профілю та визначити конкурентну позицію кожного підприємства, та виявити основного конкурента.

Показники конкурентного протистояння підприємств

Ключові фактори успіху	Вагова оцінка фактора	Підприємство А	Підприємство В	Підприємство С
		Рейтинг (балів)	Рейтинг (балів)	Рейтинг (балів)
1. Доля ринку	0,15	2	4	3
2. Можливості цінового маневрування	0,15	3	2	3
3. Фінансові можливості підприємства	0,2	2	3	4
4. Якість продукції	0,4	2	4	3
5. Дисципліна поставок	0,1	3	2	4
Всього	1,0			

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20 _____ року

Завідувач кафедри _____ Стоян О.Ю.

Екзаменатор _____ Нетудихата К.Л.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посіб. / Костенко Т.Д., Підгора Є.О., Рижиков В.С., Панков В.А., Герасимов А.А., – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 400 с.
2. Кризов'язюк І. В. Економічна діагностика [текст]: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 456 с. [Електронний ресурс].
3. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Економічна діагностика [Текст]: навч. посіб. – Київ : Знання, 2012. – 298 с.
4. Посилкіна О.В., Світлична К.С. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. – Х: НФаУ, 2014. – 333 с. [Електронний ресурс]
5. Сарай Н.І. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 165 с. [Електронний ресурс]

7.2. Додаткові:

1. Верхоглядова Н. І. [та ін.]. Економічна діагностика [Текст]: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] – Дніпропетровськ : Свідлер, 2011. – 330 с.
2. Гетьман О.О. Економічна діагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал – К.: Центр навчальної літератури, 2017 – 218 с.
3. Горовий Д.А. Конспект лекцій з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів напряму підготовки 0305 «Економіка та підприємництво» спеціальності Режим доступу:–«Економіка підприємства» [Електронний ресурс]. <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/93-konspekti-lekcij-ep.html?start=80>.
4. Карпенко Н. В. Економічна діагностика [Текст]: навч.-метод. посіб. / Федер. профспілок України, Акад. праці і соц. відносин і туризму. – Київ: АПСВТ, 2014. – 109 с.
5. Яцкевич І. В. Економічна діагностика [Текст]: навч. посіб. / Одес. нац. акад. зв'язку ім. О. С. Попова, Навч.-наук. ін-т економіки та менеджменту. – Одеса: Бондаренко М. О., 2015. - 291 с.